

عنوان مقاله:

تحلیلی بر روشهای هیدرولوژیکی کنترل رسوبگذاری در مخازن سدها

محل انتشار:

اولین همایش منطقه ای بهره برداری از منابع آب حوضه های کارون و زاینده رود (فرصتها و چالشها) (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

رفعت زارع بیدکی - دانشجوی دکتری آبخیزداری دانشگاه تهران

محمد مهدوی - استاد دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

ته نشین شدن رسوب در پشت سدها سبب کاهش حجم ذخیره و در نتیجه کاهش عمر مفید مخزن خواهد شد. مخازن سراسر دنیا سالانه 5/0 تا 1 درصد حجم ذخیره اولیه خود را از دست می-دهند. طبق آمار موجود مخازن کشور ما حدود 15/1 درصد از حجم ذخیره اولیه خود را در هر سال از دست می-دهند. کاهش حجم ذخیره مخزن بر اثر رسوب گذاری، سبب کاهش ظرفیت ذخیره آب، کاهش توان تولید برق، آسیب به تأسیسات برق آبی، تخریب کیفیت آب آشامیدنی، از دست رفتن ظرفیت کنترل سیل و مشکلات دیگری می شود که اگر به آنها کمیاب و نایاب بودن محل های مناسب برای ایجاد مخازن جدید و هزینه هنگفت ساخت سد را اضافه کنیم کنترل رسوب گذاری در مخازن موجود را به صورت امری اجتناب ناپذیر می نمایاند. منشأ و منبع رسوب جمع شده در پشت سدها، سطح حوزه آبخیز است و لذا کنترل رسوب مخزن باید با کنترل فرسایش و تولید رسوب در سطح حوزه صورت بگیرد. اما از آنجایی که عملیات حفاظت خاک و کنترل فرسایش به سرعت جواب نمی-دهد، باید در کنار آن به فکر انجام کارهایی در راستای کاهش و کنترل رسوب گذاری در مخازن موجود بود به گونه-ای که ظرفیت کنونی مخازن در حوزه های پر رسوب هم با سرعت کمتری از دست برود. این مقاله سعی دارد روشهای هیدرولوژیکی کنترل رسوب گذاری در مخازن را بررسی و مزایا و محدودیت های هر یک را معرفی نماید. این روش ها شامل فلاشینگ، روند یابی رسوب در مخزن و خارج کردن جریانهای دانسیته است. هدف از این نوشتار معرفی یک روش و رد روشهای دیگر نیست بلکه تشریح هر کدام از آنها و شرایط لازم برای دسترسی به حجم ذخیره بیشتر توسط هر کدام است. در ادامه همچنین تجارب دیگران را در این زمینه ارائه میدهد.

کلمات کلیدی:

مخزن سد، رسوب گذاری، روش هیدرولوژیکی، فلاشینگ، روند یابی، جریان دانسیته

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/7651>

